

ERDELYI MAGYARÁG

Feladó szerkesztő:
Zágoni Dezső

Független politikai napilap, megjelenik minden nap. Szerkesztő-
ségi órák: este 5-től 10-ig. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Oradea
(Nagyvárad, Piața Mihai Viteazul (Nagypiac) 4. Telefon: 380.

Ara 1 lej

III. évfolyam 144 sz.

Szombat

1934 Május 26

3

A VERESCU MARSALLT

Argetoianuval folytatott tanácskozása után az uralkodó kétórás kihallgatáson fogadta

Lázás izgalom u belpolitikai fronton. -- Elhalasztották a cernauti minisztertanácsot. -- Maniu váratlanul Bucurestibe érkezett. -- „Engem a pártpolitika nem érdekel” -- mondta Argetoianu munkatársunknak

Bucuresti, május 24
A belpolitikai életben szokatlan élénkség uralkodik. A verescu marsallt tegnap várnegbeszéléseket folytatott Argetoianuval. A verescu Turnu-Severinből jött és az Argetoianuval folytatott tárgyalások után audiencián jelent meg az uralkodónál, amely délután 3 órakor vette kezdetét és két óráig tartott. Argetoianu ez idő alatt Gheorghe Bratianuval folytatott hosszú tárgyalásokat.

Hir szerint még a mai nap folyamán az uralkodó kihallgatáson fogadja Tatarescu miniszterelnököt.

A belpolitikai helyzet súlyosságára vet

fényt az a tény is, hogy a kormány egy nappal elhalasztotta a cernauti minisztertanácsot, hanem helyette Bucurestiben tartott rendkívüli összejövetelt, amelyen a legközelebbi rendkívüli időszakra összehívott parlamenti ülés elé terjesztendő törvényjavaslatok felett tárgyaltak.

Lapunk Bucurestii munkatársának sikerült beszélgetést folytatnia Argetoianuval, akinek feltette a kérdést, hogy megfelelnek-e a valóságnak azok a hírek, amelyek arról szólnak, hogy a rövid időn belül megalakuló kormányban ő is helyet foglal. Argetoianu a következőket válaszolta:

— Engem a pártpolitika nem érdekel,

hanem minden munkámat a gazdasági és pénzügyi helyzet segítésére akarom szentelni.

Argetoianunak ebből a válaszból is kitűnik, hogy a politikus a parlamenti rendszerek nem híve, hanem az új áramlatokkal akar haladni, a diktatorikus rendszert találja legalkalmasabbnak.

A liberális pártban nagy az izgalom, de élénkség mutatkozik a nemzeti parasztpártban is. Maniu tegnap váratlanul Bucurestibe érkezett, hogy résztvegyen a párt végrehajtóbizottságának ülésén. Délután Mihalacheval és Medgearuval tárgyalt. Valda még nem érkezett Bucurestibe.

Massarykot 327 szavazattal ismét Csehszlovákia elnökévé választották

Prága, május 24.
Csütörtökön délelőtt ült össze a cseh nemzetgyűlés, hogy megejtse a köztársasági elnökválasztást. A nemzetgyűlés 420 tagja közül 418 jelent meg a választáson. A legelső menetben 327 szavazat esett Massaryk-

ra, 38 pedig a kommunisták jelöltjére. A többi képviselők tartózkodtak a szavazástól. Tekintve, hogy az elnök megválasztásához az alkotmány értelmében háromötöd többség szükséges, Massarykot már az első menetben megválasztottnak nyilvánították.

Nyolc falut temetett el a földcsuszamlás Hongkongban

Honkong, május 24.
Lon-csong közelében a múlt éjjel óriási földcsuszamlás történt, amelynek katasztrofális eredménye volt. A földcsuszamlás tizenkét falut temetett be. A halottak és a sebesültek számát még nem lehetett megállapítani, annyi bizonyos, hogy a tizenkét falu lakossága, mintegy nyolcezer ember, odapusztult. A kormány megtette a intézkedést a földtömeg eltakarítására.

Felgyújtottak egy gyárat a sztrájkolók

London, május 24.
Az Egyesült Államok Ohio államának Colido nevű városában tegnapra virradó éjszaka súlyos zavargások törtek ki. Az egyik gyár 3000 munkása sztrájkbalépett néhány nappal ezelőtt. A sztrájkolók a múlt éjjel

megrohamozták a gyárat, ahol dolgoztak, rombolni kezdtek, majd égő fáklyákkal felgyújtották a gyár telepét.

A kivonuló tüzoltók csak a legnagyobb erőfeszítések árán tudtak gátat vetni a tűz pusztításának. Kivonult a rendőrség is, de

nem bírt a fellázadt sztrájkoló tömeggel. A szorongatott rendőrség végül is a nemzetőrség segítségét vette igénybe, amely gépfegyvertüzzel szórta szét a sztrájkoló munkások ezreit. Két rendőr és nyolc sztrájkoló életveszélyesen megsebesült.

Halálraboxolta fegyencitársát

Ploesti, május 24.
Ploesti, május 24. Orbeniuc Nicolae nevű rab a ploestii fegyházban összeverekedett egy másik fegyencitársával, majd formális bozmeccset kezdtek a többi rabok részvételével. A boxolás közben a rob olyan szerencsétlenül ütötte szíven rabtársát, hogy az holtan esett össze. A rabtársak lefektették a földre a halottat és égő gyertyát helyeztek a kezébe. Amire a fegyház orvosa előkerült, a halott ruhája is tüzet fogott.

Ledobta a po'yan'as a kalauzt a vonatról

Bucuresti, május 24.
A Vatra dornai személyvonat tegnap este rendes időben futott ki a pályaudvarról. Utközben az ellenőr, Lazar Tiulac észrevette, hogy két kocsi között az utközön egy potya utas rejtőzik. Felszólította, hogy jöjjön elő, azonban ez semmiképpen sem akarta ott hagyni a helyét. Ekkor az ellenőr utána ment, de az ismeretlen suhanc ledobta a vonatról, majd maga is leugrott és eltűnt a sötét éjszakában. A vonatot azonnal megállították és az ellenőrt, akinek az egyik ujját vágta le a vonat, és balkarja eltörtött, felvették a vonatra, hogy kórházba szállítsák.

Kikapott a Tac Deván

Corvin Sc. (Deva)—Tac Timisoara)
1:0 (0:0) Barátságos. Bíró Petrik. (Simeria.)

Hurokra került a Zalau (Zilah) környéki rablóbanda

Zalau (Zilah), május 24.
Körülbelül 2 hét óta a várost környező falvakat egy rablóbanda tartja rettegésben. Az összes kerületi csendőrségek bevezették a nyomozást, amelynek tegnapra végre eredménye is lett, amennyiben a supurul de susi (felsősupuri) csendőrségnek sikerült elfogni a banda néhány tagját, névszerint Cristea Pétert, Rostás Jánost, Rostás Jenőt, Rostás Ferencet és Rézműves Gusztávot.

Árokba fordult egy autó Deva mellett

Deva, május 24.
Könnyen végzetessé válható szerencsétlenség történt a múlt napokban Deva környékén. Egy Satu-Mare 6, rendszámot viselő autó igyekezett az éjszakában Abrudról Deva felé. A soffőr, aki az utat nem ismerte, egy szűk serpentin utra kanyarodott be, az autó azonban az árokba fordult. Szerencsére az autó nem haladt gyorsan és így az utasoknak nem történt komolyabb bajuk. Csupán az autó hátsó része zúzódott össze. Az utasok Deváig gyalog mentek, ahonnan vonaton folytatták útjukat Satmar felé.

— Ideges embereknek és lelkibetegeknek az igen enyhén ható, mindig megbízható természetes "Ferenc József" keserűviz — reggel éhgyomorra egy pohárral bevéve — rendes bélműködést, jó emésztést és elegendő étvágyérzetet teremt.

Jenő főherceg Bécsbe érkezett

Bécs, május 24.
Jenő főherceg tegnap délután Bazelhől váratlanul Bécsbe érkezett, hogy megtelepedjék Ausztriában. A bécsi Astbathhofon senki sem fogadta. Nem ült autóba, hanem egy ócska konflisba ült és az egyik jelenték telen szállóba hajtatott. Bécsbe való érkezésének híre azonban villámsebességgel terjedt el az osztrák fővárosba, mert a szállodás, akinek Jenő főherceg megmondotta nevét, azonnal a rendőrségre telefonált, ahol azonban már tudtak megérkezéséről.

Agyonlítottak egy embert a jugoszláv határon

Szabadka, május 24.
Schönbauer Salamon 45 éves magyarországi lakost a jugoszláv hatóságok kiutasították és egy Garsovi Vidai határőrre bízta, hogy Mezőszőlősnél tegye át a határon. A határőr azonban a határ közelében Schönbauert agyonlőtte. A gyilkos jelentésében azt állítja, hogy Schönbauer megtámadta őt, el akarta venni fegyverét és önvédelemből lőtte mellbe Schönbauert, aki a helyszínen kiszenvedett.

Időjárás

Északi szél, változó felhőzet, helyenként de inkább csak délen és nyugaton kisebb esők, esetleg zivatarok. Távolabbi kilátások a hőmérséklet némi csökkenése.

Erdélyi Magyarság

Május 24

Ne üljön fel

hangzatos frázisoknak és ígéreteknek, hanem

szövet és bélésáru

szükségleténél bizalommal keresse fel az olcsóságáról közismert

SZÉKELY posztóáruházat

Oradea, Str. A. Iancu 5.
Derby ipógvár épület.

Georgieff diktaturája két nappal előzte meg a macedón forradalmat

Szófia, május 24.
Georgieff diktátor magához kérette a belföldi és külföldi sajtó munkatársait, kik előtt hosszabb nyilatkozatot adott a belpolitikai helyzetről.

Szerinte a katonai diktatura az utolsó pillanatban vette át a hatalmat, mert az a veszély fenyegette az országot, hogy belső forradalomnak esik áldozatul. Eppen azért, mivel a helyzet ilyen nehéz, kéri úgy a külföldi, mint a belföldi sajtó munkatársait, hogy ebben a nehéz munkájában támogassák az új kormányt és ne adjanak le lapja-

ikban olyan híreszteléseket, amelyek ártanak az új rendszer tekintélyének.

London, május 24.
A "Times" istambuli tudósítója a bolgár helyzetről azt írja, hogy a jelenlegi bolgár diktatura két nappal előzte meg a macedón forradalmat, amelynek május 23-án kellett volna kitörnie. A macedón forradalom vezére Mihailov. Az összes macedón szervezetek vezetőembereit letartóztatták Mihailov kivételével, akit nem tudtak megtalálni és rejtékhelyét még nem sikerült felfedezni.

Az őszülés nem szégyen,

de eredeti hajszínét visszanyerheti a FLOREAL hajregenerátor használatával. Nem festőszer! Régi bevált hajviz! 1 üveg ára 60 Lei.

Vezérképviselet: DROGUERIA „CENTRALA” Oradea Telefon 6-56.

Gömbös: „Ausztria belügyeibe még a királykérdéssel kapcsolatban sem avatkozhatunk bele”

Meskó Zoltán, a nyilaskeresztesek számára követelte a kormányzást a magyar parlamentben

Budapest, május 24.
Tegnap a magyar képviselő házban a miniszterelnökségi tárca költségvetésének megvitatása alkalmából Meskó Zoltán a magyar nyilaskeresztesek vezére nagy beszédet mondott, amelyben kijelentette, hogy nem sokára elkövetkezik az az idő, amikor fel fogja szólítani a jelenlegi kormányt, hogy adja át a helyet és a hatalmat a nemzeti nyilaskereszteseknek, akiknek a programja képes csak megfelelni a jelenlegi bel- és külpolitikai állapotoknak.

Meskó beszéde után, melyet természetesen egyik politikus sem vett tragikusan, Gömbös Gyula magyar miniszterelnök szólt fel és mintegy kétórás beszédben ismertette a jelenlegi belpolitikai helyzetet. Miután beszélt a miniszterelnökségi költségvetés hovatartásáról, áttért a külpolitikai helyzetre és a következőket mondotta:

— Ausztria belügyeibe, még a királykérdés szempontjából sem szólhatunk bele, bár meg kell jegyeznünk, hogy vannak olyan pontok, amelyeket ha tekintetbe veszünk, megállapíthatjuk, hogy az osztrák király, illetőleg császár kérdés nem csupán Ausztria belügye, hanem bizonyos mértékig nemzetközi probléma.

— Visszatérve a belpolitikai helyzetre, ki kell jelentenem és fel kell szólítanom a szociáldemokratákat, hogy teljesen és tisztán magyaroknak kell lenniük. Ez az ő érdekük is, ha nem akarnak arra a sorsra jutni, mint ausztriai elvtársaik.

— Ha a nagyhatalmak azt akarják, hogy béke legyen, akkor legyen minden nem egyenlő elv alapján rendezve. Ha igaz-

án a békét akarják, akkor akarják az igazságot is. Magyarország, amely a legkisebb hadsereget tartja, tovább is megmarad emellett a létszám mellett, de akkor a nagyhatalmak is arányosan csökkentsék hadseregük létszámát. Csak ekkép lehet elérni azt, hogy az összes államok egy közös alapon elindulva, az állandó és maradandó béke felé haladjanak és el is ériék azt.

— A bolgár helyzetről még korai nyilatkozni. Annyi bizonyos, hogy Magyarország, bármilyen legyen is Bulgária belpolitikája, mindig az őszinte barátság jegyében fog Bulgáriához közeledni és fenn akarja tartani az a barátságot, amely most a két állam között fennáll.

Gömbös magyar miniszterelnök azután fejezte be beszédét, hogy Magyarországon a reformpolitika elvei szerint kormányoznak és ezzel megelőznek minden forradalmi megmozdulást.

Igen tisztelt Uraim!

Kötelességemnek tartom, Önöknek, az Önök által gyártott Togat-készítményért köszönetemet nyilvánítani. Miután bizalmamat minden gyógyszer iránt elvesztettem, Togat-lal végeztem az utolsó kísérletet, hogy rheumatikus tagfájdalmaimtól megszabaduljak. Ma minden szenvedőnek legmegelőzhetően csak azt tanácsolhatom, hogy csak Togat-t használjon, mert ez az egyetlen szer, mely engem megmentett! Hálából a Togat minden szenvedőnek legjobb meggyőződés szeriát fogom ajánlani.

Cernauti, 1932 nov. 17.

Riz Géza

Egymilliónyolcszázézer lejt osztogatott szét egy szegedi nyomdász, aki főnyereményt nyert

Másfél hónapig eszeveszetten költekezett a munkanélküli nyomdász, akinek egy árva fillérje sem maradt. — Egy nagyon jó ember tragédiája

Szeged, május 24.
Egész Magyarországon jelenleg nem beszélnek másról, mint Farkas György szegedi nyomdász rekordjáról, melyet a pénzköltés terén elért. A mai szűkös viszonyok között, amikor sokmillió munkanélküli még a napi betevő falatot se tudja megkeresni, Farkas pénzköltési rekordja valóban egyedülálló, mert a szerencse hirtelen kedvencévé vált nyomdász másfél hónap alatt kerek hatvan-ezer pengőt, azaz egy millió 800 ezer lejt költött el.

Ez év április hónapjában a szerencse különösen kedvezett Szeged városának. Az osztálysorsjáték utolsó húzásának prémieként, háromszázézer pengőt és a kétszázézer pengőnyi főnyereményt szegediek nyerték. A prémie boldog nyertesei között egy negyed sorsjeggyel szerepelt Farkas György állástalan nyomdász, aki azon a napon, amikor meghozták családjának az örömteljes hírt, nem volt otthon. Farkas ugyanis vándorúton volt, hogy munkát szerezzen és felesége már attól félt, hogy utközben elvesztette a sorsjegyet és nem veheti fel a nyereménynek reája eső részét. A szerencse azonban kegyes volt Farkashoz. Cegléden, ahol mindössze már csak 20 fillérje volt, 10 fillért vett egy újságot és abban olvasta, hogy nyert. Örömeben a megmaradt tíz fillért is odaadta az újságárusnak, majd bement egy üzletbe és igazolva magát, tíz pengőt kért hazautazásra. A pénzt megkapta, hazajött Szegedre, bement a bankba, felvette a nyereményt és első örömeben ötszáz pengőt küldött a ceglédi kereskedőnek, aki az utiköltséget kölcsönözte neki.

Farkas Györgyöt és feleségét a szerencse annyira elszédítette, hogy meggondolatlan és komikus költekezéssel csakhamar magukra vonták az egész ország figyelmét. Farkas először is három házat vett Szeged periferiáján. A három házért valami húsz ezer pengőt fizetett, holott ez a három dúldező viskó alig érte meg a vételár ötödét.

Azután vett egy használt autót és sofőrt szerződtetett. Az autónak azonban nem sokáig örülhetett, mert egyizben annyira berugatta a sofőrt, hogy az autót nekivitte egy fának. Farkas, aki maga is ittas volt, az árokba gurult, de szerencséje nem sebesült meg de az autó darabokra tört.

Farkas György igen nagylelkűnek mutatkozott rokonaival és barátaival szemben, akiket угyszólván tömött pénzzel. Azt mesélik, hogy képtelen volt még ismeretlen embereknek kérését is megtagadni. Adott mindenkinek, adott örömmel és büszkeséggel. Csakhamar "palira vették" az élelmes emberek és a legkülönbözőbb ürügyek alatt csaláltak ki tőle pénzt. Farkas mániákus bevásárló volt. Mindent összevásárolt és magasan túlfizette. Egy ambuláns kereskedő egyszer szappant kínált megvételre. Farkas vett egy darabot és a tíz fillért érő szappanért tíz pengőt adott. Vett egy csomó gyűrűt és

valamennyit újjára huzva jelent meg a kocsmákban, hol természetesen nagy ujjongással fogadták, ami annyira hízelt a pénztől megkötyagosodott embernek, hogy mindenkinek fizetett. Egyszer megtette azt, hogy régi törzskocsmájának tulajdonosát felszólította, mindenkinek, aki bejön az üzletbe, adjon az ő számlájára vacsorát és bort.

— Maga ne törődjön azzal, ki jön be, ismerem-e vagy nem ismerem, maga csak adjon.

Természetesen hamar híre terjedt az ingyen lakoma lehetőségének és az emberek csak úgy özönlöttek a kis kocsmába, mely azon a napon bonyolította le fennállásának legnagyobb forgalmát. Betetőzésül Farkas

György vendégeinek még pénzkölcsönt is adott, amit azután más kocsmákban költöttek el.

Farkas Györgyöt néhány őszinte jóakarója többször figyelmeztette, hogy őrált séget csinál.

Május közepe táján azután Farkas kifogyott a pénzből. Házaíra felvett némi kölcsönt, de olyan keveset kapott, hogy az se tartott sokáig. Ma már nincs egyebe, mint három rozzant viskója, néhány gyűrűje, egy csomó hasznavehetetlen, de igen drága pénzen vett ócskasága. Maholnap újból vándor-utrá kél, hogy munkát keressen. Egy millió nyolcszázézer lejt könnyelmű és buta elköl-tése után.

Kivégeztek egy kémnőt Németországban

Páris, május 24.
A strassburgi La Republique híradása szerint, tegnap Berlinben kivégeztek egy Bergné nevű uriaszonyt, akit azzal gyanu-

sitottak, hogy Németország hadilégihajóira vonatkozó adatokat árult el egy külföldi államnak.

„Szülőfalum szép határa”

Szülőfalujában akart meghalni Lahovanszky bácsi

Atgyalogolt a határon, de a határőrök elfogták

Carei (Nagykároly), május 24.
Lahovanszky Lajos 60 évvel ezelőtt a most Szilágymegyéhez tartozó Dengeleg községben született. Ötven évvel ezelőtt elkerült a satumare megyei Ura községbe, melyet időközben Csehszlovákiához csatoltak. Ott éldegélt mostanig az öreg zsellér, aki aztán a napokban, anélkül, hogy bucsut mondot: volna falujának, elhatározta, hogy hazatér szülőfalujába, mert ott akar meghalni. A regényes gondolkozásu Lahovanszky bá-

csi csak azt a hibát követte el, hogy nem vett tudomást a határokról és gyalog vágott neki az utnak. Börvely község közelében szerencsésen át is vergődött a határon, ott azonban a szemfüles határőrök elfogták, mivel nem volt semmiféle igazoló irat nála, bekísérték a carei (nagykárolyi) rendőrségre. Ott hiába kérte a rendőroket, engedjék haza meghalni, átkísérték a zalaui (zilahi) ügyészséghez, ahol majd tiltott határátlépésért fog felelni.

Jönnek az új nyerők

Legutóbbi tombolánk szerencsés nyerői, már egymásután jelentkeznek. Megállapíthatjuk, hogy mindenholnan érkeznek nyertes számú tombolajegyek. A nyerők első listája következő:

2841 Szepesi Jolán Aiud, női ruhaanyag.
8547 Kápolnai Károly Beius (Belényes) férfi ing.

6673 Özv. Bartha Mihályné Turda két pár női harisnya,
357 Vági Bálint Mihai Viteazul, 1 drb virágváza.

4763 Hevesi Zsazsa Oradea (Nagyvárad) Str. Horia 16, egy drb virágváza.
10333 Nagy Gyula Saldobagiu 6 személyes boroskészlet.

16677 Rácz Károlyné Oradea Str. Vilson, 63, hat személyes boroskészlet.

3830 Vass Zoltán Oradea, Str. Aurel Vlaicu 27, hat személyes likörkészlet.

2432 Tárnok Lajos Oradea (Nagyvárad) Ratul No. 49, egy drb. üveg vajtartó.

665 Seres Sándor Oradea (Nagyvárad) Heltay-u. 3-a, egy cukortartó üvegből.

8551 Székely Ferenc Aiud, Erdélyi Magyarság levélpapír,

4749 Géher Bembe, Seleus (Szöllös), regénysorozat.

8687 Deutsch Gábor Oradea (Nagyvárad), Str. Cuza Voda 77, csavaros irón.

A további jelentkezéseket várjuk. A most lejárt tombola lapfejei e héten hozhatók be.

Erdélyi Magyarság

3 oldal

Május 26.

Kérje mindenjtt a
GOLF borotva-pengőt!

az acélipar legkiválóbb alkotása!
és öröme lesz a borotválkozásban.
Vezérképviselő: Friedman Armin, Oradea.
Promenad Eminescu 16.

— Acsolok gerendákat és kitömöm hézagokat mohával és agyaggal. Két ablak lesz olajozott szarvasírhából, amin bejön a világosság. És mivel abból az anyagból, amelyből cserepedényt csináltam, téglát is égethetek, lesz kemencénk és kályhánk is. A tetejét gerendákból rakom rá s betömöm mohával, amire ismét gerendákból rakom hogy tartsa a mohát. A kabin egyik végét kettéválasztom, úgyhogy magának meglegyen az az elkülönültsége, amire minden nőnek joga van. És közvetlen a kabin mögé építek raktárt kövekből, amibe berakhatjuk készleteinket.

Claire nyugodtan tovább varrva hallgatta. Már régen nem csodálkozott, akár mekkora terveket közölt vele Grimshaw.

— És mivel tartja össze a köveket?

— Van agyagkö böven a folyó völgyében. Homokunk is van. Csinálok nagyobb égetőkemencét, kiégetem az agyagkövet. Abból kitűnő habarcsot lehet csinálni. És ha meglesz a ház, még pincét is csinálok, melybe a víz nem hatolhat be. Így megszüntünk télire.

Claire nem állhatta meg, hogy ne bámulja ennek az embernek az öntudatosságát és komolyságát. Láta, hogy a gondolkodás és a munka volt az, ami eddig is fen tartotta életüket és jövő életüket biztosítja. Még sohasem gondolt az életre ebből a szempontból. Amikor kényelmesen szagulódozott párnázott autójában, nem jutott eszébe, hogy robotoló emberek ásták a föld mélyébe a vasért, hogy ülk csengtek, amíg a vasat kocácsolták, hogy olajat hoztak fel a sziklák alól, hogy trópusi fákból szedték az autókerekeihez való gummit, ravasz szerszámokat csináltak, amelyekkel még ravaszabb gépezeteket alkottak az emberek, mindent az ő kedvéért, hogy kedvére autóz hasson és nézhesse a csiszolt íveg mögöl a munkások seregét, akik úgy tevékenykednek érte és körülötte, mint a mesebeli szellemek.

Lenézett saját kezeire. Most már barnák, vörösek, durvák voltak, fedve horzsolásokkal, karcolásokkal — már nem voltak szépek. De most teljesítményere voltak képesek. Megtanultak egyes dolgokat elvégezni. És a tevékenység által új jelentőségre, méltóságra tettek szert. És miközben eldurrult kezét nézte, arra gondolt, nem változott-e meg ő is így a bensejében. Az, amit eddig női méltóságához tartozónak velt, eltűnt. A teste épp úgy, mint a keze eldurvult, nyersebb lett. De ugyanakkor a nap, a szél, a levegő hatására ez a test nyert erőben, életrealitásban. Most az volt testének fontossága, hogy mit tud tenni, nem az, hogy milyen a szemnek. És öntudatosabb, bátrabb is lett. Kezdetben visszariadt ha vértől ázott, vagy frissen nyuzott testet, ahogy összehorzadt az ölés gondolatára is. Azt tudta, hogy ilyesmik is vannak és történnek, de kényelmesen nem foglalkozott ezekkel a gondolatokkal. Egyszer, amikor gyermekkorában látogatásban volt a nagybátyjánál látta, hogy levágta egy bárányt. Evekig nem tudott bárányhúst enni. Látott csirkét ölni, halat felvágni, de mindig valami fizikai ellenszenvet érzett. De most valahogy megkeményedett az ilyesmikkel szemben. Jól tudta, hogy ez elkerülhetetlen szükségesség. Már nem háborította fel, ha nyulat látott lógni a póznáról. Már nem tudott darabolni egy karibut, halat, tudott már párolgani húst ide-oda tenni, anélkül, hogy megrázkódjék. Sőt csillogó szemmel nézte naponta a csapdákat, ahogy a hajtóvadászat éjjelen is ujjongott a zsákmányon.

(Folyt. köv.)

Erdélyi Magyarország

4 oldal

Május 26.

Elhalasztották a sinaiai per felebbviteli tárgyalását

Bucuresti, május 24. Mult számunkban megírtuk, hogy a sinaiai per felebbviteli tárgyalását tegnap tartották meg. A tárgyalást reggel nyolc

órákor meg is kezdték, azonban a felebbviteli indokolása még nem érkezett be, úgyhogy legfelsőbb katonai hadbíróság a tárgyalást június 1-re napolta el.

Dillinger ismét munkában

75 ezer dollárt zsákmányoltak a bankrablól

Washington, május 24. Fél Amerikát megdöbbenéssel töltötték el nemrégiben Dillingernek, a gangsterkirálynak rémtettei. A hatóságok valóságos hajtóvadászatot rendeztek, hogy kézre kerítsék a veszedelmes banditát. Így Dillinger, akit nem sikerült még sem elfogni, elhallgatott és nem rendezett olyan vakmerő betöréseket. Most a rablókirály ismét megjelent a színen és megkezdte gangsteri működését.

A bandita két társával fényes nappal behatolt a Michigan állambeli Flint város egyik legnagyobb bankjába és revolveres társaságban tartva a tisztviselőket, a bank pénztárát kirabolták. Nem kevesebb mint 75 ezer dollárt vittek el Dillinger és társai. A rendőrség megint megkezdte a hajszát Dillinger után.

SPORT

Csak egy félidőt közvetít a rádió a trieszti román-cseh meccsből

A román rádiótársaság elhatározta, hogy a trieszti román-cseh mérkőzést a sok kérdésnek engedve, helyszínről közvetíti. Intézkedések történtek tehát minden irányban, hogy ebben az ügyben is kedvére járjanak a román sportközönségnek. Érintkezésbe léptek a telefonszolgálatokkal, hogy az ország telefonhálóján keresztül közvetítést, hogy a közvetítéshez szükséges kábelhuzait rendelkezésre bocsájtja.

Mint hogy azonban a közvetítés telefonon történik és azt telefon tarifa alapján számolják el, a rádió elhatározta, hogy csak a második félidőt közvetíti. A szünetben be lehet mondani, mindazt, ami az első félidőben történt, úgyhogy a közönség nem veszített semmit. A közvetítést Tzani György, a rádió sportszpikere, az ismert sportújságíró vezeti, aki már el is utazott Triesztbe.

Ciurel bíró miatt megóvta a Mures a Nac ellen elveszített Nemzeti Bajnoki mérkőzést

Oradea (Nagyvárad) május 24. Az elmúlt vasárnap bonyolították le Oradeán (Nagyváradon) a NAC-Mures mérkőzést, melyet a NAC nyert meg 4:0 arányban. Közvetlenül a mérkőzés befejezése után a Mures sürgőnyleg megóvta a meccset a központban, Ciurel bíró szereplése miatt. A központhoz csak tegnap futott be az írásban benyújtott óvás, mely elég terjedelmes és a következőket tartalmazza: "Ciurel bíró — a Mures beadványa szerint — rosszindulatúan és hozzá nem értéssel vezette a mérkőzést. Megtörtént például az első félidőben, hogy egy Mures-támadást offside címen lefújt. Amikor a Mures csatár — aki állítólag lesben állott volna — nevetve mutatta a bírónak, hogy nem is egy hanem két NAC védőjátékos áll előtte a kapuson kívül, Ciurel bíró azt felelte: "Bocsánat, nem láttam!"

De ahelyett, hogy feldobta volna a labdát, mégis csak büntetőrúgást ítélt a Mures ellen.

Az első félidő 35. percében lefújta a mérkőzést. 45 perc helyett csak 35 percig játszotta a csapatokat. Amikor emiatt a közönség betódult a pályára és hangosan reklamálni kezdte a még hátralevő időt, Ciurel

bíró megint belátta, hogy tévedett és utána játszotta a hiányos 10 percet.

A második félidőben Csath, a Mures játékos a NAC kapuja felé szaladt. Barta nem tudta leszerelni és aláfeküdt. Csath azonban kikerülte, hogy továbbhaladjon, de a hátvéd kézzel lefogta a csatár lábát, úgyhogy Csath is elterült a földön. De Barta még ott sem engedte el a Mures játékos lábát, nehogy felugorhassék a labda után. Ciurel bíró ott állott közvetlenül mellettük és ahelyett, hogy 11-est ítélt volna, jóízűen kacagott a póruljárt Mures-csatár esetén.

A két 11-est, amit Ciurel a Mures ellen ítélt, szintén rosszakaratnak minősíti a beadvány, amely még azt is felemlíti, hogy a bíró a cluji (kolozsvári) Romania tagja, amelynek érdeke volt, hogy a Mures vereséget szenvedjen.

Ennyit mond a beadvány. Hogy az óvásnak milyen eredménye lesz, azt nem lehet tudni, bár megjósolni nehéz. Bíró miatt nem lehet óvni — azt mondja a szabály. De semmi sem lehetetlen és minthogy a Kinizsi is megnyert egyszer egy bíró miatt előzetesen ítélt óvást, (Tíme-Kinizsi 1:0, Schatz bíró esete) ki kell várni a hivatalos döntést ebben az ügyben is.

Zenélés támadt a fegyházban, a fel- lázadt fegyencek megöltek két fegyőrt

Tizenkilenc fegyvert és 1000 töltényt zsákmányoltak
a szökevények

Delfi, május 24.
A Faridket-Punjab-i fegyházban zenélés támadt. A zendülők megöltek két fegyőrt, majd huszonheten elűntek a fegyházat övező sűrű erdőségben. A megszökött fegyencek magukkal vittek 19 fegyvert

és 1000 töltényt. A hatóságok a katonaságot mozgósították, hogy a szökött fegyenceket elfogják. Legújabb jelentés szerint a katonaság már nyomában van a fegyenceknek, akik közül tizenegyet el is fogtak.

Családi tragédia

Lopáson érte fiát, megölte, majd a kutba ugrott

Bucuresti, május 24.
A Prahovamegyei Gura Pelia községben Raduta Gheorghe parasztagda arra ébredt fel az éjszaka, hogy 20 éves fia, Constantin éppen szekrényét, amelyben a pénzét tartja, fessegeti. A paraszt csendben

fejszét ragadott, fia háta mögé lopódzott és egyetlen fejszeccsapással leütötte. Azután megrémülve tettétől, kiszaladt a falu határába és ott kutba vetette magát. Azonban az arra járó falusiak kimentették és átadták a csendőrségnek.

Hogyan?... Még nem próbálta ki a Togal-t?!

Togal millió esetben bevált mint hatásos szer

Rheuma | Köszvény | Ülőidegzsába

Spanyolnátha • Ideg- és főfájás • Hülés megbetegedés esetén.

Nincs ennél jobb szer! Biztosan használ!

Semmiféle hasonló készítmény, bárhol dicsérik is, nem tud felmutatni több mint 6000 orvosi véleményt! Togal oldja a hugysavat és így a bajt közvetlenül gyökerében támadja meg! Ne kísérletezzék más hasonló szerekkel! Mások megtették ezt Ön helyett és Ön mind

Togal-t szednek most! Egy kísérlet Önt is meg fogja győzni! Az összes gyógyszerárakban és drogériákban. Lei 52. —. A Togal-tabletta svájci készítmény!

Kihallgatta a satu-marei rendőrség Freund Márkus édesapját

Satu-Mare (Szatmár), május 24.
Megírtuk, hogy a pozsonyi rendőrség elfogta Freund Márkus volt valea-lui-mihai kereskedőt, aki két évvel ezelőtt valutaüzletek ürügye alatt mintegy hatmillió leit csalt ki üzletfeleitől, majd a nagyjösszegű pénzzel külföldre szökött. A régóta körözött szélhámost a román hatóságok diplomáciai úton kikérlik. Ma délelőtt egyébként a cluji (kolozsvári) központi rendőrség távirati megkeresést intézett a helybeli rendőrséghez, amelyben a Pozsonyban elfogott Freund Márkus előlete iránt érdeklődik. A központi rendőrség információ kérése valószínűleg a kiadatási eljárással van összefüggésben. Ezzel egyidejűleg a helybeli rendőrség is nyomoz az ügyben. Florescu rendőr komisszár ma délelőtt beidézte a rendőrségre Freund Márkus Satumaren (Szatmáron) lakó édesapját, Freund Ignácot, akinek kihallgatása még folyik.

séghez, amelyben a Pozsonyban elfogott Freund Márkus előlete iránt érdeklődik. A központi rendőrség információ kérése valószínűleg a kiadatási eljárással van összefüggésben. Ezzel egyidejűleg a helybeli rendőrség is nyomoz az ügyben. Florescu rendőr komisszár ma délelőtt beidézte a rendőrségre Freund Márkus Satumaren (Szatmáron) lakó édesapját, Freund Ignácot, akinek kihallgatása még folyik.

Bombamerénylet Starhem- berg herceg kastélya ellen

Münchenbe érkezett a Bécsből megszökött horogkeresztes vezér. -- Seitz nem hajlandó elhagyni a börtönt

Bécs, május 24.
Starhemberg herceg wachsenbergi kastélya ellen bombamerényletet követtek el. A kastély ablakai betörték, a kastély falai is megrongálódtak. Bomba robbant a welsi kerületi főnök lakásán is, valamint a Salzburg melletti Nonntalban. Münchenből jelentik, hogy Bécsből megszökött horogkeresztes vezér, Frauenfeld, társával Neumannal együtt Münchenbe érkezett.

Bécs, május 24.
Mint ismeretes Dollfuss kancellár egy másután engedi szabadon az eddig fogva tartott szocialistákat. Mint most kitűnt, ennek a szabadonbocsájtásnak ára van, mert a kancellár mindegyik szabadonbocsájtottól írásbeli nyilatkozatot kér, amelyben az illető politikus kötelezi magát, hogy a jövőben távol fogja magát tartani a politikától. **Szociális polgármester kijelentette, hogy**

nem hagyja el a védőfogságot, mert ha bűnös, akkor állítsák bíróság elé, ha pedig nem bűnös, szüntessenek meg ellene minden eljárást, hogy ismét első útja a városházára vezessen, mert változatlanul Bécs polgármesterének tartja magát. Ugyancsak Bécsből jelentik, hogy a vasuti merényletek egyre szaporodnak, úgy hogy az osztrák kormány kénytelen volt a vasutak védelmére katonaságot kirendelni.

Az angol királyi pár és az udvari bál ruhái

London, május 24.
Az angol királyi pár elrendelte, hogy a nagy udvari bálon a vendégek csak angol anyagból készült ruhákban jelenhetnek meg. Ezzel az intézkedéssel egy millió font sterling jövedelmet remélnek biztosítani az érdekelte iparágak számára.

Vilmos császár haldoklik

Doorn, május 24.
Vilmos excsászár egészségi állapotában aggasztó fordulat állott be. Vilmos már hetek óta gyengélkedik, az elmúlt éjszaka azonban állapota hirtelen súlyosbodott. Még az éjszaka orvos jelent meg betegágyánál és tegnap óta csak a legszűkebb környezetének tagjait engedik betegszobájába. A volt trónörökös és Cecília főhercegnő utban vannak Doorn felé.

Smindrik cipőkrém

bogár feketére, tükörfényesre varázsolja, puhítja és tartóssá teszi cipőjét. — SMINDRIK üzlet Oradea, Piața Mihai Viteazul, 5. sz. Halpiaccal szemben.

Halálos villamosgázolás a fővárosban

Bucuresti, május 24.
Halálos villamos gázolás történt ma korán reggel a fővárosban. Viliam Teodorescu 15 éves fiu a Corero uccában át akart menni az uttesten. Nem vette észre, hogy a sarkon beforduló villamos kocsit teljes sebességgel közeledik feléje. A kocsivezető csöngött, majd amikor látta, hogy a fiu nem hallja a jelzést, kétségbeesetten fékezni próbált, de már késő volt:

a szerencsétlen gyerek a kocsi kerekei alá került amelyek a felismerhetetlenségig összeroncsolták.

A rendőrség megindította a nyomozást.

RADIOMISOR

PÉNTEK

Bucuresti. 13: Lemezek. 18: Rádiózene. 20.20: Lemezek. 21: Kamarazene. 22.15 Kézzongorás hangverseny.

Budapest. 11: Felolvasás, gramofon. 11.30: Közvetítés a M. Tud. Akadémia diszterméből. 14: Hangverseny. 16.30: Diákóra. 17: Felolvasás, 18: Ének. 18.30: Gyorsírás. 20.30: Elbeszélés. 21: Gramofon. 23.30: Cigányzene.

SZOMBAT

Bucuresti. 13: Lemezek 18: Zenekar 23 és 13: Vendéglői zene.

Budapest. 11: Felolvasás, 13.05: Az egyetemi énekkarok szóló-kvartettje 14.30: Az 1. honvédegyalozred zenekara 16.30: Harsányi Gizi ifjusági órája 17: Hangverseny közvetítés a Hubay-palotából 18.45: Rádióamatörposta 19.10: Hanglemezek 20: "Jelenetek" Előadja Berki Lili és Gózon Gyula 21: Fráter Lóránd és Fráter Béla dalai. 22.30: Budapesti hangversenyzenekar. 24: Jazz-zene.

5

Erdélyi Magyarság

Május 26.

Oradeán (Nagyváradon) mától kezdve fizetik a nyugdíjakat

A pénzügyigazgatósághoz tegnap végre megérkezett a májusi nyugdíjak kiutalása. A nyugdíjfizetések sorrendjét a pénzügyigazgatóság a következőképp állapította meg:

Május 25-én pénteken a katonai és pénzügyi nyugdíjakat fizetik.

Május 26-án az 1000 lejig terjedő, má-

jus 29-én a 2000 lejig, 30-án a 3000 lejeig és 31-én a 10 ezer lejig terjedő polgári nyugdíjakat fizetik.

A nyugdíjkönyvecskék a fizetés előtti napon benyújtandók a pénzügyigazgatóság 12. sz. szobájában az előzetes hitelesítés végett.

Megadóztatták Oradeán (Nagyváradon) az ingyen uszodát

Le akarják bontani a kabinokat a magas taxa miatt. Egy jó állást ajánlanak a kabinosok: legyen a város pénztáros az ingyen uszodában

Az interimár bizottság egyik legutóbbi ülésén szóba került a gátnál levő vetkező bódék ügye, amikor is Danese Jakab helyszíni szemléje alapján javasolta, hogy a bódékra taxákat vessenek ki. Az interimár bizottság a kérdést a taxakivétel bizottság elé utalta.

A taxakivétel bizottság Givulescu tanácsos elnöke alatt tegnap délután tárgyalta az ügyet és Danese tanácsos javaslata alapján 2000—7500 lejig terjedő taxákat vetettek ki.

Az érdekeltek nagy zúgolódással fogadéppen nem akartak belenyugodni. Kijelentették a taxakivételüket, amelyekbe semmiféle teték, hogy 2—3 lejes bevételből teljesen lehetetlen magas taxákat fizetni annál is inkább, mert legnagyobb részük munkanélküli, akik a gátnál létesített vetkező bódék

felállításával akartak valamelyes existenciát teremteni maguknak. Amennyiben azonban a taxakivétel bizottság nem revideálja álláspontját, a taxák nagyságára nézve, inkább valamennyien lebontják bódéikat. A taxakivétel bizottság viszont úgy határozott, hogy a taxakivételük behajthatása érdekében azonnali biztosítási végrehajtást rendelnek el, miután a vetkező kabinok szezonja csak nyáron át tart.

A bódétulajdonosok felvetették azt az eszmét, hogy a város bocsásson ki 3 lejes ruhatári jegyeket, amelyeket egy városi tisztviselő árúsitana a helyszínen és az így beflow összegekből részesítsék a bódétulajdonosokat is.

Ime a közmondásos jó állás: pénztáros — az ingyen-uszodában.

Nagy ünnepélyességgel fogadták Göringet Pesten

Athénból jelentik:

Göring porosz miniszterelnök tegnap este repülőgépen Athénbe érkezett. Itt fogadta a görög és a külföldi sajtó munkatársait akik előtt kijelentette, hogy utazása kizárólagosan magáncélu. Egyben kijelentette hogy minden erővel azon lesz, hogy a görög—német kapcsolatokat továbbra is fenntartsák.

Budapestről jelentik: Göring porosz belügyminiszter és a német légügyek legfőbb vezére tegnap délután háromnegyed 1 órakor repülőgépen megérkezett a mátyásföldi repülőtérre. A repülőtér vezetősége csak röviddel azelőtt kapott értesítést arról hogy Göring gépe Budapest felé közeledik, mert az Athénból érkezett hírek szerint Göringnek csak három órákor kellett volna érkez-

nie.

A repülőtér ünnepélyes fogadtatást készítettek elő Göring számára. A hangárokat a magyar nemzeti színű és a horogkeresztes lobogókkal díszítették fel. Félegyóra tájban már a repülőtérre várakoztak a Göring fogadtatására megjelent katonai és polgári előkelőségek, továbbá Mackensen követ vezetésével a budapesti német követség teljes tisztikara.

Göring repülőgépe pontosan háromnegyed 1 órakor ért földet a mátyásföldi repülőtérre. A német minisztert Gömbös Gyula képviselőjében Bárczyházi Bárczy István a magyar miniszterelnökség államtitkára fogadta és meleg szavakkal üdvözölte. Göring ezután a német követségen levő szállására hajtatott.

Kirabolták az osorheiu (fugyivásárhelyi) templomot

A csendőrség elfogta a rablót

Tegnap a helybeli ügyészségre szálítottak be egy templomrablót Osorheiu-ról (Fugyivásárhelyről), aki a múlt éjjel betört a református templomba, felfeszítette a templom perselyét és t bentlevő pénzt ellopott. Reggel a csendőrség megindította a nyomoz-

zást, amelynek igen rövid időn belül eredménye is volt, amennyiben sikerült a tettest Székely Molnár János ottani csavargó személyében elfogni. Az ügyészség elrendelte a templomrabló letartóztatását.

Meghalt a cluji rabkórházban Csát Béla oradeai (nagyvárad) szélhámós

Clujról-Kolozsvárról érkező jelentés szerint az ottani járványkórházban tifuszban meghalt Csát Béla. Csát a háború utáni időkben tette nevét ismertté városunkban, amikor is Horkay Elemérrel együtt, mint a helybeli sziguranca ügynökei, sorozatos zsarolásokat követtek el és szélhámosságokat. Horkay tudvalevőleg a fogházban halt meg tuberkulózisban.

Csát a fogházból kiszabadulva, Clujra (Kolozsvárra) ment, ahol folytatta szélhámosságait. Elfogták és több évi börtönrre ítélték, hol Horkayhoz hasonlóan most utól érte a halál.

Fegyverrel megsebesítette névrokonát egy Vascau környéki juhász

Sulyos kimeneteli verekezés történt a Vascau melletti Cristuri községben. A községnek két kecskepásztor volt, mind a ketőt Tomsának hívták.

Két kecskenyáj volt, két pásztor, azonban csak egy akol volt. Eddig a két pásztor és a két nyáj békességben megért egymás mellett az egyetlen akolban. Amíg aztán tegnap kitört a háborúság, mert Tomsa János nem akarta megengedni, hogy névrokonai is behajtsa nyáját az akolba. Az akol birtoklásáért előbb veszekedés, majd verekezés támadt, melynek vége az lett, hogy Tomsa János felragadta fegyverét és a másikkal sötötte, akit a golyó kezén talált. A csendőrség elfogta a gyilkos merénylőt és beszállította a helybeli ügyészségre, hol kihallgatása még folyik.

Péntek este 9 órakor: Ember tragédiája.

APROHIRDETÉSEK

Főzéshez is érő mindenek június 1-re felvétetik. Schwartz, Parcul Eminescu (Emlek-tér) 6 szám.

Ügyes laparusokat jó keresettel úgy helyben, mint Erdély minden nagyobb városában felveszünk az Erdélyi Magyarország árusításához. Jelentkezni lehet a megbízottaknál és a kiadóhivatalban.

Háztartás vezetésére keres kétféle házaspár lehetőleg nyugdíjas özvegyet, ki második otthonra talál. Címeket a kiadóba kérek. 1250

Jó cipésmunkásokat vegyes munkára felveszek. Faur. 1252

Mézeskalácsos segédet keres állandó alkalmazásra Prodan Pál, Targu-Sasenc (Kézdivásárhely). 245

Perfekt műbutor asztalos segédet keresek. Keresztessy Tasnad, jud. Salaj. 1249

Makulatura újságpapír kapható nagyban és kicsinyben Pásztor Ede papíráruházában, Oradea, Piata Mihai Viteazul 4.

Jobb nő laboránsnőnek ajánlkozik. Str. Bolinteanu (Kertész-ucca) 5. 1253

Ügyes fiu borbély tanulónak kosztra is felvétetik. Strada Lazar Vilmos-ucca 1. Noszak. 1251

Mindenek tisztességes szerény azonnal felvétetik. Leitner, Str. Rulikovszky-ut 22. I. emelet. 1254

PASZTOR-NYOMDA, ORADEA